

Технологијом се гради повјерење: Демократија почиње на бирачком мјесту, а заштитити сваки глас значи заштитити демократију

Колумна вршиоца дужности високог представника Луиса Кришока

Слободни и поштени избори су темељ сваке демократије. Грађани имају право на изборе на којима се поштује њихова политичка воља и штити сваки глас. Основни принцип да сваки глас мора бити пребројан онако како је дан не треба посматрати само као изборни циљ којем треба тежити. То је основна демократска норма.

Нове технологије и заштитне мјере уведене су у изборни процес у циљу јачања повјерења грађана, боље транспарентности, унапређења сигурности гласања и веће одговорности.

Могућност прибјегавања изборним преварама, манипулацијама и неправилностима је предуго угрожавала повјерење грађана у изборни систем, резултирајући мањим интересом за изборе и лошијом излазношћу бирача. Кад грађани више не вјерују да ће њихов глас бити заштићен и тачно пребројан, угрожена је и сама демократија. Мјере које имају за циљ спречавање изборних превара – укључујући и одговорно увођење нових технологија за

јачање интегритета изборног процеса – не представљају луксуз чије увођење може да се одгоди за неко идеално вријеме у далекој будућности, него стварну потребу демократског друштва.

Неки политичари ће можда да тврде да су нове технологије осмишљене да дефинишу политички исход – како би се одредили побједници и губитници – али то није циљ. Оне су осмишљене да заштите интегритет изборног процеса, како бисте ви, грађани и бирачи Босне и Херцеговине, слободно одредили резултат избора.

Шира примјена технологије ће да повећа ниво транспарентности на бирачким мјестима те ојача ауторитет и одговорност изборних институција, а све са циљем да ви, грађани, стекнете више повјерења да ће ваш гласачки листић на крају бити исправно пребројан.

Политичке странке које се на изборима такмиче да воде ову земљу и које истински поштују демократију, не би требале имати ништа против мјера које су осмишљене како би се заштитио интегритет избора.

Позивам све странке, њихове лидере и активисте да се фокусирају на питања која су грађанима најважнија, а то су борба против криминала и корупције, рјешавање проблема непотизма, смањење стопе незапослености, ублажавање посљедица раста цијена и унапређење животног стандарда. Предизборне кампање требају да нуде кредибилна рјешења за ове изазове и не требају да служе за подизање политичких тензија позивањем на подјеле и кориштењем шовинистичких наратива или неутемељене реторике којом се у негативном контексту говори о изборним технологијама или изборном процесу.

Провођење мјера којим се осигурава интегритет изборног процеса је одговорност надлежних институција. Професионално, транспарентно и досљедно провођење ових мјера је важан задатак који је повјерен Централној изборној комисији Босне и Херцеговине. Међутим, технологија не може да замијени снажне институције. Технологија је средство које може да помогне

институцијама да испуне своје обавезе према грађанима.

Слободни и поштени избори, као демократска норма, уједно представљају и један од кључних услова на европском путу Босне и Херцеговине. Функционално демократско друштво мора да има институције у које грађани имају повјерења, правила која се једнако примјењују на све и изборне процедуре које штите интегритет сваког гласа.

На крају, овдје се не ради о самој технологији. Ради се о повјерењу.

Надам се да ће вама, бирачима Босне и Херцеговине, ове нове технологије пружити разлог да вјерујете да ће, кад изађете на биралиште, гласате и одете са бирачког мјеста, ваш глас бити поштован и да неће бити изгубљен или измијењен, да се њим неће манипулисати или га злоупотребити. Оваква заштита изборног процеса представља темељ демократије и одговорности те чини основ просперитетног демократског друштва.

Драги грађани, уочи почетка предизборне кампање за опште изборе, све вас позивам да активно учествујете у овом процесу. Информишите се о новим изборним процедурама које се уводе. Заинтересујте се за платформе и програме које су предложили политичке странке и кандидати за јавне функције. На крају, изаберите и гласајте за оне странке и кандидате које ви преферирате.

Увођењем технологије за унапређење интегритета изборног процеса ови избори ће бити најслободнији и најпоштенији избори у Босни и Херцеговини до сада. Међутим, технологије и изборни процеси имају најснажнији ефекат и најдемократичнији су онда кад у процесима активно учествује што већи број грађана који су адекватно информисани. Зато позивам све грађане да размисле о питањима која су важна, да на темељу информација одлуче кога да изабере и да гласају са повјерењем!

